

Verktyg för kvalitetssäkring av individuella studievägar

version 9.10.2020

För dig som använder verktyget

Detta verktyg är en del av det stödmaterial som har som syfte att hjälpa personalen och framförallt undervisnings-, handlednings- och stödpersonalen hos anordnarna av yrkesutbildning med kvalitetssäkringen av den personlig tillämpningen och de individuella studievägarna. Till stödmaterialiet hör också PowerPoint-materialet "[Individuella studievägar – kvalitet och kvalitetssäkring](#)". Materialet utgör bakgrundsmaterial till detta verktyg och innehåller bland annat en definition av individuella studievägar av hög kvalitet. Stödmaterialiet försett källanteckningar kan användas på det sätt och i den omfattning man anser att lämpar sig bäst. Materialet kan till exempel användas som ett verktyg för självvärdering eller introduktion.

Som grund för verktyget har man använt de nationella frågorna från studeranderesponsen inom yrkesutbildningen (startenkät och slutenkät). Frågorna finns i kolumnen till vänster. I kolumnen till höger finns kompletterande rutiner som man samlat in från anordnare av yrkesutbildning. I den kompletterande delen ingår också arbetslivets synpunkter från enkäten för arbetslivsrespons.

Verktyget omfattar hela den individuella studievägen (med undantag av ansökningsskedet) och alla delområden i kvalitetssäkringen enligt EQAVETs kvalitetscykel* (planering, genomförande och uppföljning samt utvärdering och utveckling). För de enskilda faserna av den individuella studievägen som till exempel lärande i arbetslivet, har man i samband med andra projekt utarbetat checklistor, frågelistor och annat stödmaterial **, som det är värt att använda sig av i det vardagliga arbetet med kvalitetssäkringen.

* Kvalitetscykel enligt den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (<https://www.eqavet.eu>).

** Till exempel guider om bedömning av kunnandet som producerats för lärare, studerande och arbetsplatser, checklista för lärande i arbetslivet för studerande, arbetsplatshandledare och lärare samt checklista för introduktion av arbetsplatshandledare inom projekten Bästa, material som finns på webbplatsen Arjen Arkki (på finska), såsom handledande stödfrågor för den som utarbetar PUK och checklista för granskning och uppdatering av PUK.

Verktyg för kvalitetssäkring av individuella studievägar

Jag planerar min verksamhet och säkerställer mitt kunnande

Gör så här

Jag säkerställer att mitt kunnande är aktuellt och tillräckligt* och tar hand om mitt välbefinnande.

I min verksamhet följer jag läroanstaltens rutiner och instruktioner för personlig tillämpning och processen för individuella studievägar samt serviceprocesserna.

Jag arbetar på ett kundorienterat och kompetensinriktat sätt.

Jag förstår min roll som en del av processen för planering och genomförande av individuella studievägar.

Jag samarbetar dialogiskt med de centrala aktörerna.

Jag känner till läroanstaltens kvalitativa mål och främjar genom min verksamhet genomförandet av dem.

Jag vet hur man går tillväga eller var eller av vem jag kan få hjälp av i problemsituationer (till exempel gällande en studerande eller genomförandet av mitt arbete).

* Detta kunnande beskrivs i materialet "[Individuella studievägar – kvalitet och kvalitetssäkring](#)" (punkt 3. De centrala aktörernas kunnande).

Jag genomför och följer upp

Den studerandes välbefinnande och studieklimatet

Gör så här

Jag bemöter de studerande på ett likvärdigt och jämlikt sätt.

Jag säkerställer att den studerande hittar de tjänster som läroanstalten erbjuder (t.ex. studerandevårdstjänster, hälsovård).

Jag ser till att studie- och yrkesprovsmiljöer är säkra (till exempel lokaler, undervisnings- och arbetsredskap, klimat).

Jag samarbetar med den studerande.

Jag ingriper i mobbning, diskriminering eller trakasserier om jag upptäcker eller hör om det.

Jag säkerställer att den studerande inkluderas i utvecklingen av läroanstaltens verksamhet.

Jag försäkrar mig om att den studerande känner att hen hör till studiegemenskapen.

Jag samarbetar med lärare, arbetsplatshandledare och övrig handlednings- och stödpersonal i planeringen och ordnandet av den studerandes studier.

Fäst också uppmärksamhet vid

Jag är genuin i bemötandet av den studerande.

Jag försäkrar mig om att studieklimatet är inspirerande och uppmuntrande.

Jag försäkrar mig om den studerandes övergripande välbefinnande (sociala, psykiska och fysiska) och motivation under hela studietiden.

Jag handleder den studerande i frågor gällande välbefinnandet som är viktiga med tanke på branschen.

Jag förebygger mobbning, diskriminering och trakasserier.

Jag uppmuntrar den studerande att omedelbart ta kontakt om hen lägger märke till osakligt beteende.

Jag samarbetar med den studerandes familj/hem, såsom vårdnadshavarna till minderåriga studerande.

Personlig utvecklingsplan för kunnandet (PUK)

Gör så här

Jag utarbetar en personlig utvecklingsplan för kunnandet som gör det möjligt för den studerande att flexibelt gå vidare i studierna.

Jag tar reda på det kunnande som den studerande förvärvat annanstans.

Vid utarbetandet av PUK beaktar jag den studerandes tidigare studier och/eller arbetserfarenhet och annat kunnande.

Jag diskuterar med den studerande om hens mål efter studierna och ser till att den studerande får tillräckligt med handledning för sina fortsatta yrkesinriktade planer i framtiden.

Jag försäkrar mig om att den studerande får tillräckligt med information om studierna och branschen.

Jag handleder den studerande i planeringen av studierna enligt hens behov.

Jag introducerar den studerande i grunderna för den examen hen studerar.

Jag säkerställer att den studerande själv får påverka valet av examensdelar.

Fäst också uppmärksamhet vid

Jag skapar ett öppet och förtroendefullt klimat, där den studerande kan berätta om sina mål, karriärplaner och drömmar.

Jag utreder och samordnar den studerandes mål och behov med arbetslivets kompetensbehov och förväntningar.

Jag säkerställer att läroanstaltens arbetslivspartners och särskilt den studerandes eventuella arbetsplats är medvetna om möjligheterna i samband med yrkesutbildning.

Jag säkerställer den studerandes aktiva aktörskap.

Jag utreder utgångspunkterna för studierna tillsammans med den studerande: motivation, självförmåga, samarbetsfärdigheter och övergripande välbefinnande, kunskaper och färdigheter som behövs för studierna, lärandet och karriärplaneringen samt arbetslivsfärdigheter samt kompetens för självvärdering och respons.

Jag handleder och stöder den studerande att identifiera sina egna studie- (inkl. självstudie-) och arbetslivsfärdigheter samt styrkor och utvecklingsområden i studierna.

Jag försäkrar mig om att den studerande känner till möjligheterna till val av examensdelar (t.ex. en examensdel från en annan examen, en examensdel som erbjuds lokalt), olika sätt att förvärva sig kunnande och olika lärmiljöer samt möjligheterna att kombinera dem.

Jag handleder och stöder den studerande att hitta lärmiljöer och sätt att lära sig som lämpar sig för hens livssituation, sätt att lära sig, studier och för att uppnå målet.

Jag försäkrar mig om att den studerande har rätt uppfattning om yrket och arbetet och att den studerande studerar inom den bransch och utbildning som motsvarar hens mål.

**Jag ser till att lärmiljöerna och -
sätten lämpar sig för den
studerandes studier och främjar
den studerandes lärande.**

**Jag försäkrar mig om att den
studerande förstår hur hans
kunnande bedöms.**

**Jag utreder tillsammans med den
studerande om hen behöver stöd
i sina studier (inkl. påvisandet av
kunnande), till exempel på grund
av inlärningssvårigheter,
funktionsnedsättning, sjukdom,
språk- eller kulturbakgrund eller
någon annan orsak.**

Jag handleder och stöder den studerande i preciseringen av målen och vid smidiga övergångar, t.ex. vid byte av kompetensområde.

Jag handleder och stöder den studerande i karriärvägen; i att framskrida i arbetslivet eller vid övergången till arbetslivet och fortsatta studier i enlighet med hans behov.

Jag försäkrar mig om att den studerande endast förvärvar det kunnande som saknas.

Jag försäkrar mig om att den studerande förstår betydelsen av PUK som en del av den individuella studievägen, förstår dess innehåll och vet när och hur PUK uppdateras.

Jag säkerställer att arbetsplatshandledaren/mentorn känner till målen i den studerandes PUK.

Jag genomför och dokumenterar identifiering och erkännande av den studerandes kunnande i enlighet med läroanstaltens rutiner och instruktioner.

Jag säkerställer att dokumentationen i PUK är heltäckande under hela den studerandes studietid.

Jag säkerställer att uppgifterna i PUK är aktuella och korrekta.

Jag säkerställer att uppgifterna överförs korrekt från PUK till tjänsterna ePUK och KOSKI.

Jag planerar förvärvandet av kunnande på arbetsplatsen tillsammans med en företrädare för arbetslivet och den studerande.

Jag försäkrar mig om att utbildnings- och läroavtalsparterna förstår innehållet i och betydelsen av avtalen.

Jag säkerställer att utbildnings- och läroavtalen är korrekta.

Jag försäkrar mig om att den studerande kan använda de system och tjänster som behövs för planeringen och uppföljningen av studierna (t.ex. studieadministrationssystem).

Jag försäkrar mig om att den studerande förstår processen för förvärvande, påvisande och bedömning av kunnandet samt sin roll i processerna.

Förvärvandet av kunnande

Gör så här

Jag säkerställer att överenskomna ändringar förs in i PUK och följer upp genomförandet av PUK.

Jag säkerställer att undervisningslokaler, verktyg, arbetsplatser, digitala och andra lärmiljöer främjar den studerandes lärande.

Jag försäkrar mig om att den studerande känner till möjligheterna och hittar möjligheterna att studera på arbetsplatsen.

Jag försäkrar mig om att arbetsplatshandledaren har tillräcklig yrkesskicklighet och handledningskompetens.

Jag försäkrar mig om att den studerande får tillräckligt med undervisning och handledning för att studierna ska framskrida som planerat.

Jag säkerställer att den studerandes studier omfattar den mängd självständiga studier som hen har som mål.

Jag försäkrar mig om att den studerande får tillräckligt med stöd för att studierna ska framskrida.

Jag försäkrar mig om att den studerande får tillräckligt med respons om utvecklingen av kunnandet.

Jag försäkrar mig om att den studerande får tillräcklig information om möjligheterna att studera och arbeta utomlands under studietiden.

Fäst också uppmärksamhet vid

Jag försäkrar mig om att arbetsplatshandledaren får tillräckligt med stöd för att handleda den studerande, följa upp utvecklingen av kunnandet och ge respons.

Jag försäkrar mig om att den studerande förvärvar sig det kunnandet som planerats i PUK.

Jag försäkrar mig om att den studerande har tillräckliga färdigheter för de arbetsuppgifter som man kommit överens om tillsammans med arbetslivet innan hen går ut till arbetsplatsen.

Jag säkerställer att arbetsuppgifterna på arbetsplatsen gör det möjligt för den studerande att uppnå sina mål.

Jag diskuterar den studerandes arbetslivserfarenheter under studiernas gång.

Jag stöder utvecklingen av den studerandes förmåga till självvärdering.

Jag handleder och stöder den studerande att identifiera sitt eget kunnande samt att utvärdera utvecklingen av kunnandet.

Jag uppmuntrar den studerande att följa upp utvecklingen av sitt kunnande.

Jag följer upp den studerandes utveckling av kunnandet, framstegen i studierna och behovet av stöd.

Jag hänvisar den studerande att genom yrkesprov påvisa sitt kunnande så fort det är möjligt.

Jag säkerställer att handledningen och stödet är tillgängliga för den studerande och att de genomförs på ett ändamålsenligt sätt i alla lärmiljöer (arbetsplatsen, läroanstalten, nätet, utlandet).

Jag förutser den eventuella risken för att den studerande avbryter sina studier.

Jag ger den studerande respons som stöder framstegen i studierna.

Yrkesprov

påvisande, bedömning och intygande av kunnandet

Gör så här

Jag gör den studerande delaktig i planeringen av den studerandes yrkesprov.

Jag säkerställer att arbetsuppgifterna i yrkesprovet utgör verkliga praktiska arbetsuppgifter i arbetslivet.

Jag säkerställer att bedömningen av kunnandet grundar sig på examensgrunderna och på planen för bedömning av kunnandet.

Jag säkerställer att bedömarna inte är jäviga och att de har tillräcklig yrkesskicklighet och sakkunskap inom branschen samt bedömningskompetens.

Fäst också uppmärksamhet vid

Jag planerar yrkesprovet som ordnas på arbetsplatsen tillsammans med arbetsplatsen/företaget (en bedömare som företräder arbetslivet).

Jag försäkrar mig på förhand om att den studerande har de förutsättningar som krävs för yrkesprovet.

Jag försäkrar mig om att den studerande förstår när kunnandet bedöms.

Jag introducerar den studerande i påvisandet och bedömningen av kunnandet (bl.a. bedömningskriterier, möjligheter till kontroll och rättelse av bedömningen och höjning av vitsord).

Jag säkerställer att den bedömare som företräder arbetslivet får tillräckligt med introduktion i bedömningen av de studerandes kunnande.

Jag handleder och stöder den studerande i att hitta olika möjligheter att visa kunnandet i sin arbetsmiljö.

Jag försäkrar mig om att det är möjligt att visa kunnandet enligt examensgrunderna i yrkesprovsmiljön och vid behov gör jag det möjligt att visa kunnandet i flera yrkesprovsmiljöer.

Jag utreder möjligheterna att visa kunnandet i flera examensdelar i samma yrkesprov (även yrkesinriktade examensdelar och gemensamma examensdelar eller delområden av dem).

Jag förutser överraskande situationer och förbereder mig på dem, t.ex. att en bedömare insjuknar eller att den studerande kan visa mer eller mindre kunnande än det som planerats.

Jag säkerställer att den studerandes kunnande bedöms mångsidigt, heltäckande och tillförlitligt.

Jag säkerställer att dokumentationen av kunnandet är tydlig, felfri och aktuell. Jag försäkrar mig om att den studerande förstår motiveringarna för bedömningen.

Jag ger den studerande möjlighet till självvärdering.

Effekter

Gör så här

Jag säkerställer att utbildningen förbättrar den studerandes färdigheter

- **att verka i arbetslivet, övergå till arbetslivet eller fortsatta studier**
- **arbeta enligt hållbar utveckling**
- **för företagande.**

Jag säkerställer att den studerande under utbildningens gång får ett kunnande och en yrkesskicklighet som hen kan använda sig av.

Fäst också uppmärksamhet vid

Jag säkerställer att den studerande framskrider individuellt i sina studier och uppnår sina mål.

Jag säkerställer att utbildningens innehåll motsvarar arbetslivets kompetensbehov.

Jag försäkrar mig om att både den studerande och arbetslivets företrädare är nöjda med utbildningens kvalitet.

Jag uppmuntrar den studerande och företrädare för arbetslivet att ge respons.

Jag följer upp genomförandet av läroanstaltens kvalitetsmål.

Jag utvärderar och utvecklar verksamheten

Gör så här

Jag utvärderar i förhållande till läroanstaltens kvalitetsmål om en personlig tillämpning av hög kvalitet och individuella studievägar genomförs. Jag utvärderar och utvecklar min yrkesskicklighet och mitt kunnande.

Jag hanterar och använder prognostiserings-, uppföljnings-, utvärderings- och resultatinformation samt kundrespons i enlighet med läroanstaltens rutiner vid utvecklingen av utbildningsområdet och min egen verksamhet.

Jag deltar enligt läroanstaltens rutiner i valet av utvecklingsåtgärder.

Jag samarbetar dialogiskt med centrala aktörer (såsom studerande, undervisnings-, handlednings- och stödpersonal, arbetsplatshandledare, bedömare som företrädare arbetslivet) för att utveckla verksamheten och förbättra kvaliteten.

Jag omsätter utvecklingsåtgärderna i praktiken i enlighet med läroanstaltens rutiner.